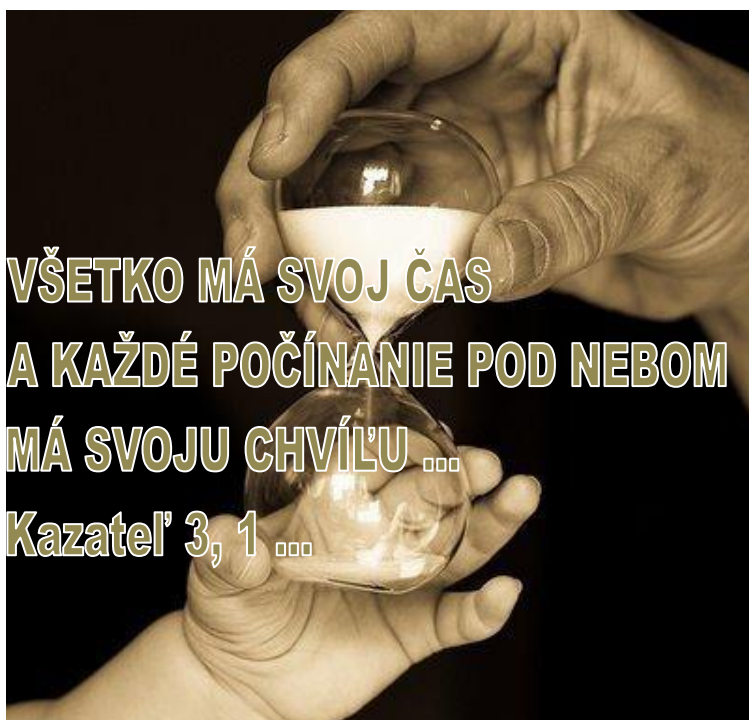




- ... LETNÉ CESTY
- ... NENÁVIŠŤ V CIRKVI A ČO ĎALEJ?
- ... CIRKUSANTI
- ... VRECKÁRI
- ... VERÍM – BÁSEŇ
- ... NEPOCHOPITELNÁ PROTICHODNOSŤ STANOVÍSK
- ... REFORMAČNÉ OKIENKO
- ... PRÍBEH SPOLOČNOSTI REFORMATA S.R.O. – POKRAČOVANIE
- ... MODLITEBNÁ REŤAZ
- ... POHLAD JASNE NASMEROVANÝ NA KRISTA
- ... OTVORENÝ LIST BISKUPOM ECAV A ZD
- ... PREDSEDNÍCTVO ECAV PREDALO POZEMKY A GARÁŽ BEZ SÚHLASU SYNODY
- ... DOSLUHUJÚCE VEDENIE ECAV NA SLOVENSKU ZLYHALO – VZBÚRILO SA VLASTNÉMU UČENIU, KREŠŤANSKÝM PRINCÍPOM A REFORMAČNÝM ZÁSADÁM!
- ... REAKCIE NA ZAVÁDZAJÚCE INFORMÁCIE ZVEREJNENÉ NA INTERNETE
- ... K JUBILEÁM NAŠICH BRATOV
- ... NAJVÄČŠÍ DAR PRE DETI



VŠETKO MÁ SVOJ ČAS  
A KAŽDÉ POČÍNANIE POD NEBOM  
MÁ SVOJU CHVÍĽU ...  
Kazateľ 3, 1 ...

## LETNÉ CESTY

„*Hospodin bude chrániť tvoje vychádzanie i tvoje vchádzanie odteraz až naveky.*“ Žalm 121, 8

Milí naši čitatelia, milé sestry, milí bratia,

prvou júlovou nedeľou vstupujeme do obdobia prázdnin, letných dovolení, oddychu. Vydáme sa na cesty, výlety, putovanie po svete i Slovensku. Pre naše deti, staršie i mladšie, sa ukončil ďalší školský či akademický rok a spolu s nimi sme vďační Pánu Bohu za ich osobnostný a vzdelanostný rast. Ďakujeme zároveň všetkým pedagógom, ktorí sa o naše deti starajú, vzdelávajú ich a vedú k poznaniu. Ďakujeme tiež našim učiteľom náboženstva, katechétom, duchovným, ktorí počas školského roka vzdelávali naše deti v oblasti kresťanstva a viedli ich k Božej bázni a múdrosti.

Prvá júlová nedeľa je zároveň tretia volebná. Aspoň pre nás, evanjelikov. Cirkevné zbory budú opäť realizovať volebné konventy a členovia cirkvi – voliť vrcholných predstaviteľov ECAV. Prosíme teda tých, ktorí ešte nevolili, aby k voľbám prišli a hlasovali podľa daných pravidiel. Prosíme tiež o pokoj v chrámoch a ľudských dušiach, aby sa volebný proces ukončil dôstojne. Prosíme Pána Boha o pomoc, ochranu a milosť pre našu ťažko skúšanú cirkev. Prosíme Nebeského Otca, aby previedol svoju cirkev cez tieto búrlivé časy a priviedol ju k prameňu pokoja a poznania.

A vám milí naši čitatelia želáme, aby ste počas letných mesiacov načerpali nové sily, občerstvili si dušu i srdce. Nech vás na cestách sprevádza a ochraňuje milostivý Pán!



**Redakcia Reformačných listov**

## NENÁVIŠŤ V CIRKVI A ČO ĎALEJ?

Písať o nenávisti nie je jednoduché. Veď oveľa ľahšie a príjemnejšie sa píše o láske, milosrdenstve, dobrosrdečnosti. O šľachetných skutkoch, veľkorysosti, prajnosti. A radšej na tie dobré veci myslíme a radi sa aj v tom lepšom pozitívnom duchu prezentujeme. Nepoznám však človeka, ktorý by vo svojom živote nepocítil hnev, frustráciu, zúfalstvo. Život prináša rôzne okamihy a my ľudia nie sme voči nim imúnni. A naše emócie sú toho dôkazom.

Avšak nenávisť je niečo ako stav mysle, duše a srdca. Je to niečo ako vykonštruovaný príbeh, ktorý sme si osvojili, uverili mu a ďalej ho v sebe nesieme. A živíme. A šírimo.

Určite existuje veľa definícií nenávisti z odborného hľadiska, mňa však zaujala táto: „*nenávisť je hlboká, intenzívna emócia vyjadrujúca zaujatost', nepriateľstvo a odpor voči inej osobe, skupine alebo objektu, nenávisť sa spája s potrebou škodiť a spôsobiť bolesť a s pocitom radosti, keď k naplneniu tejto potreby dôjde. Ide o zmes citu a afektu. Na rozdiel od hnevu je nenávisť emocionálnym dôsledkom vážneho konfliktu, frustrácie či deprivácie a ako viacmenej trvalá psychická zameranost' má vplyv na interpersonálne správanie danej osoby.*“

(<https://sk.wikipedia.org/wiki/Nenávisť>)

A práve nenávisť sprevádza volebný proces v našej cirkvi. Sme svedkami nenávisťných komentárov na facebooku, nenávisťných e-mailov a sms-iek, ba čo viac, k nenávisti vedie volebná stránka cirkvi a cirkevný týždenník EPST. Terčom nenávisti sa stal najmä kandidát na post generálneho dozorcú cirkvi. A nenávisťná propaganda si našla tie správne uši a srdcia, aby ju posunula ďalej. A tak sa nenávisť v cirkvi ešte viac rozmnožila, že je chápaná ako spôsob príslušnosti ku komunite – teda spoločenstvu cirkvi, ako spôsob viery, či nejakého smeru viery... Myslíme si, že, ak sme súčasť cirkvi, spoločenstvo bratov a sestier, že si jednoducho môžeme k sebe všetko dovoliť!? Nie, nemôžeme.

Hranice v komunikácii a vo vzťahoch sú prirodzené a potrebné.

Dejiny už ukázali, kam vedie nenávisť voči rase, národu, etniku, človeku iného pôvodu, pleti, ale aj názoru. My Slováci sa nemáme tiež veľmi čím chváliť. Antisemitské postoje pretrvali až po dnešok, extrémizmu a rasizmu sme otvorili dvere do parlamentu, xenofóbia ako forma šovinizmu sa modifikuje podľa politických a spoločenských nálad. Mnohí mladí ľudia od svojich rodičov a prarodičov prebrali spomienkový optimizmus na tzv. Slovenský štát a inklinujú k myšlienkam nacizmu a fašizmu. Spoločnosť akosi prirýchlo zabudla na obe totalitných režimov počas tzv. Slovenského štátu a komunizmu. A ani v cirkvi sme sa s totalitnými režimami výraznejšie nevyrovnali ...

Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku však nie je uzavretou spoločnosťou, ani elitným klubom, ani výberovým spolkom. Je registrovanou cirkvou, ktorá podlieha všetkým legislatívnym normám platným v tomto štáte. Preto by mala ísť príkladom v morálnom kredite pre spoločnosť, ktorá má už i tak deformované postoje, hodnoty, vnímanie a interpretovanie reality. Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku by mala byť inštitúciou, kde podnecovanie k nenávisti, rasizmu, prenasledovanie na základe pôvodu či farby pleti, slovom porušovanie antidiskriminačného zákona a ďalších platných zákonov a noriem – nemá miesto!

Preto teda, milí cirkevní predstavitelia, milí veriaci – nenávisť nemá čo hľadať v našich srdciach, myšliach, našich rodinách, tobôž nie v cirkvi! Nenávisť spojenú so zámerom škodiť, hanobiť, potupiť, škandalizovať, zosmiešniť ... – treba ODSÚDIŤ, ZASTAVIŤ A POTRESTAŤ!

Lebo vyslovené, napísané slovo – má veľkú silu. A ich autor, nesie za svoje slovo plnú zodpovednosť! Tak pred Bohom, človekom, ale aj zákonmi občianskej spoločnosti, ktorej sme súčasťou. Aké svedectvo svetu a Bohu teda vydáme?

*Eva Bachletová*

## CIRKUSANTI

Vedenie ECAV podáva na Synodu 2018 viacero odvolaní voči uzneseniam Generálneho presbyterstva (GP). V dvoch z nich sa jedná o neschválený rozpočet. Predsedníctvo ECAV sa chce riadiť návrhom rozpočtu so stratou 90tisíc EUR, a to NAPRIEK tomu, že synoda tento návrh odmietla. Také niečo nemá oporu v ústave ECAV. Predsedníctvo ECAV to však odôvodňuje tým, že predsa medzi zasadnutiami synody je to práve Generálne presbyterstvo, ktoré riadi ECAV. Cirkevná ústava však jasne hovorí, že rozpočet schvaľuje jedine synoda.

Generálne presbyterstvo chcelo situáciu ohľadom neschváleného rozpočtu riešiť vytvorením komisie, ktorá by pripravila vyrovnaný rozpočet. Členovia Generálneho hospodárskeho výboru totiž podľa vlastných slov nie sú schopní takýto rozpočet pripraviť. Hoci, podľa argumentácie v prvom odvolaní, medzi zasadnutiami synody riadi cirkev GP, Predsedníctvo ECAV sa voči tomuto rozhodnutiu GP odvolalo. Vo svojom zdôvodnení paradoxne argumentuje tým, že vytvorenie takejto komisie nemá oporu v Ústave ECAV.

Teda, ak to Predsedníctvu ECAV vyhovuje, tak GP môže schváliť niečo, čo schvaľuje výlučne synoda, lebo medzi zasadnutiami synody predsa riadi cirkev GP. No, keď to Predsedníctvu ECAV nevyhovuje, tak GP nemôže vytvoriť komisiu, lebo to nemá oporu v ústave ECAV. Jedným slovom: cirkus!

*Daniel Mišina*



**„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**

**2/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018**

# VRECKÁRI

Súčasný konateľ spoločnosti Reformaty s. r. o. podal v EPST vysvetlenie v spôsobe účtovania tržieb. Už sa neúčtujú v Reformate, ale v ECAV. Ako hovorí: „*Laicky povedané, ak preložíte peniaze z ľavého vrecka do pravého, tak vlastníkom týchto peňazí je aj naďalej tá istá osoba, teda cirkev. Celkovo ale tržby od roku 2015 postupne rastú*“.

Podľa verejne dostupných informácií, tržby Reformaty rástli najmä v rokoch 2011 – 2013. Klesať začali od roku 2014, keď nastúpilo súčasné vedenie spoločnosti. No poďme k inej veci. Autor má v jednom naozaj pravdu. Priznávam sa, že vo „vreckárení“ sa nevyznám. Pán konateľ sa o vreckárení vyjadruje ako odborník, a preto dúfam, že mi to vreckárenie vysvetlí.

Príjem z Reformaty, ktorý sa účtoval v ECAV bol 43.160,43,-EUR. Ak by sa to účtovalo v Reformate, bola by v zisku cca 2.000,-EUR. Takto bola v strate 41.419,-EUR.

ECAV mala na rok 2016 schválený rozpočet so stratou 17.410,-EUR. Šlo o rozpočet BEZ príjmu z Reformaty. Ak teda ECAV preložila 43tisíc „z vrecka Reformaty do vrecka ECAV“, konečný hospodársky výsledok ECAV mal byť zisk 25.750,43,-EUR. No „vrecko ECAV malo diery“ (stratu) 6.449,41,-EUR. Ak by Reformaty bola účtovaná „vo vrecku Reformaty“, konečná diera (strata) vo „vrecku ECAV“ by bola 49.609,84,-EUR, teda o 32.199,84,-EUR väčšia diera, ako schválila synoda. Nakoľko sa vo vreckárení nevyznám, budem rád, ak mi pán konateľ vysvetlí, v ktorom „vrecku“ skončilo tých 32.199,64,-EUR?

V súčasnosti sa veľa píše o daňovej kontrole v Reformate. Daňový úrad údajne zistil pochybenia a dorubil daň: za r. 2012: 15.500EUR; za r. 2013: 19.200EUR a za r. 2014: 13.100EUR. K tomu Reformaty dostala aj pokutu vo výške 10.000EUR. Hádám pán konateľ vysvetlí, prečo 3 roky spolu s I. Lukáčom, ako členom Valného zhromaždenia Reformaty, vypisovali hanebné články, no nedodanili, čo údajne dodaných bolo treba. Pretože vo „vrecku Reformaty“ spôsobili ďalšiu diery za pokutu 10.000,-EUR.

Vedenie ECAV tiež vyhlásilo verejnú súťaž na odpredaj majetku. Tajomníkom komisie bol práve pán konateľ. Cieľom tejto súťaže mal byť predaj cirkevného majetku za čo najlepšiu cenu. Na jednu z ponúk však reagoval, že sa „nechce handrkovať o cene“. Predsedníctvo cirkvi neráčilo ani odpovedať. Výsledkom je, že „vrecko ECAV“ je minimálne o 32.000,-EUR prázdnejšie. Ktovie, čie „vrecko“ si prilepšilo.

Je pre mňa nepochopiteľné, ako sa pán konateľ pripravoval na synodu v júli 2017, keď prezentoval zámer odpredaja 3 nehnuteľností, keď v januári 2018 zistil, že jednu z nich nemá majetkovo vysporiadanú. Žeby pán konateľ netušil, čo má vo „vrecku“? Áno, ja viem. Čítal som aj to, že to bývalí konatelia sú zodpovední, že súčasný konateľ ani po 4 rokoch netuší, čo spravuje.

Video o stave nehnuteľností v správe Reformaty je smutným svedectvom jeho gazdovania. Ak by sme aj pripustili možnosť, že bývalé vedenie pochybilo, na videu nebola jedna jediná budova, ktorú by za 4 roky svojho gazdovania opravilo súčasné vedenie. Možno sa treba viac venovať robote a menej vreckáreniu.

Čo tam teda súčasné vedenie robí? Nedodanilo veci, nevie, čo vlastní a spravuje, neopravilo jedinú budovu. Verím, že mi to vysvetlí. Lebo zatiaľ mi to pripadá ako umelo vykonštruovaná kauza, kde súčasné Valné zhromaždenie Reformaty (M. Klátik a I. Lukáč) za výdatnej asistencie pána konateľa obetovali Reformatu na oltár svojich egoistických záujmov – potopiť Daniša za akúkoľvek cenu.

V inom článku autori poukazujú, ako sa niektoré veci riešia v civilnej sfére. Užitočný príklad. Tam totiž zvyknú byť vedúci predstavitelia hodnotení podľa výsledkov firmy, ktorú spravujú. Keď sa pozrieme na akékoľvek výsledky ECAV za ostatné roky, tak odchádzajúce vedenie by si podľa civilných zvykov nezarobilo ani na tú povestnú slaná vodu.

**Daniel Mišina**

## VERÍM

že Boh zo všetkého, aj z toho najhoršieho môže a chce dať vzniknúť dobru. Preto potrebujeme ľudí, ktorí všetkým majú poslúžiť pre dobro.

Verím, že Boh nám v každej núdzi chce dať toľko síl ku vzdoru, koľko potrebujeme. Nedáva ju vopred, ale aby sme sa nie na seba, ale jedine na Neho spoliehali. V takejto viere by sa musel každý strach pred budúcnosťou prekonať.

Verím, že aj naše chyby a omyly nie sú márne, a že Bohu nie je ťažšie, aby s nimi skoncoval než s našimi zdanlivými dobrými skutkami.

Verím, že Boh nie je nijaký bezčasový fakt, ale na pravé modlitby a zodpovedné činy čaká a odpovedá.

**Dietrich Bonhoeffer**

## NEPOCHOPITELNÁ PROTICHODNOSŤ STANOVÍSK

Počas prebiehajúcich volieb Predsedníctva ECAV zasadal Osobitný senát Generálneho súdu ECAV na Slovensku, ktorý vydal stanovisko č. OS GS-11/2018, v ktorom vydáva výklad pojmu „dôvodná námietka“. V odôvodnení tohto stanoviska sa okrem iného hovorí:

„Účelom volieb je zvolenie kandidáta na volenú funkciu. Súčasťou výberu kandidátov na volenú funkciu je aj stanovenie podmienok, ktoré by mal kandidát spĺňať. Ústavný princíp právnej istoty vyžaduje zachovanie zásady legality, čo znamená, že okrem zákonných podmienok, ktoré sú *expressis verbis* v zákone ustanovené, nemôže byť predmetom posudzovania kandidáta naplnenie iných podmienok.

Preskúvaním naplnenia zákonných podmienok, ktoré by mal navrhovaný kandidát spĺňať, je poverená zákonom zriadená volebná komisia alebo iný orgán. V prípade volieb cirkevných predstaviteľov je to „kandidačná porada“, zriadená podľa toho, o voľbu akého predstaviteľa cirkvi ide.

Volebný zákon predpisuje postup pri preskúvaní splnenia zákonných podmienok na voleného kandidáta. V rámci tohto preskúvacieho procesu je možné uplatniť dôvodnú námietku, ktorej obsahom je, že kandidát nespĺňa zákonom predpísané podmienky.

Posúdenie toho, či obsahom dôvodnej námietky je splnenie, alebo nespĺnenie zákonných podmienok na kandidáta na volenú funkciu, je v právomoci kandidačnej porady. Postup pri posudzovaní tejto dôvodnej námietky je upravený vo volebnom zákone. V prípade rozhodnutia, že dôvodná námietka bola oprávnená, vydá kandidačná porada rozhodnutie o vyradení z kandidátky, ktoré musí byť ústavné. Rozhodnutie o vyradení z kandidátky nie je ústav-

né, ak je arbitrárne, teda neodôvodnené. Dôvodom na vyradenie z kandidátky je nespĺnenie zákonnej podmienky na kandidáta na volenú funkciu. Ako príklad zákonných dôvodov, teda *expressis verbis* uvedených v zákone, možno uviesť vek, dĺžku členstva v ECAV či požívanie všeobecnej vážnosti a úcty.“

V roku 2016 sa konali voľby dozorcú Západného dištriktu ECAV na Slovensku, kedy kandidačná porada z kandidátky vyradila Bohuslava Beňucha. Dištriktuálny súd ZD vtedy vydal rozhodnutie, že právo Bohuslava Beňucha bolo porušené. Generálny súd rozhodnutie dištriktuálneho súdu zrušil a túto skutočnosť odôvodnil takto:

„Zásady pre voľby do predsedníctiev vyšších organizačných jednotiek, medzi ktoré patrí aj voľba dištriktuálneho dozorcú ZD, upravujú §§ 26 až 32 CZ č. 11/1994. Súčasťou týchto zásad je aj otázka prístupu k tejto funkcii a je upravená v § 30 ods. 5 tohto zákona. Podľa nej je kandidát vyradený z kandidátky vtedy, ak bola proti nemu vznesená dôvodná námietka a hlasovala za ňu nadpolovičná väčšina prítomných členov kandidačnej porady.

Prvostupňový súd rozhodol o porušení týchto zásad, a to prioritne z dôvodu nepodloženosti námietky voči Bohuslavovi Beňuchovi, pretože išlo o subjektívne hodnotenie Bohuslava Beňucha konseniorom Miroslavom Dubekom (bod 6 Rozhodnutia prvostupňového súdu).

O tom, či ide o subjektívny a neodôvodnený názor konseniora Miroslava Dubeka, hlasovala kandidačná porada, ktorá mala v tomto prípade 16 členov, a teda nemožno hovoriť o subjektívnom názore, ale o názore kvalifikovanej väčšiny. Z tohto dôvodu považuje odvolací súd tvrdenie prvostupňového súdu v bode 6 Rozhodnutia za neodôvodnené.“

Ak sa vám zdá, že rozhodnutie Generálneho súdu ECAV na Slovensku z roku 2016 a stanovisko Osobitného senátu Generálneho súdu ECAV na Slovensku spred niekoľkých dní sú úplne protichodné, nemýlite sa. **Kým v roku 2016**

**Generálny súd ECAV povedal, že o dôvodnosti vznesenej námietky nemožno pochybovať, pretože o nej rozhodla kvalifikovaná väčšina, dnes Osobitný senát toho istého súdu tvrdí, že dôvodnou námietkou môže byť len nespĺnenie zákonnej podmienky kandidáta na volenú funkciu.**

Koho dnes s odstupom dvoch rokov zaujíma, že Bohuslav Beňuch spĺňal všetky zákonné podmienky na funkciu dištriktuálneho dozorcú? Koho zaujíma, že o dôvodnosti námietok vznesených proti Milanovi Krivdovi, Imrichovi Lukáčovi a Jaroslavovi Mervartovi rozhodla drvivá väčšina prítomných členov kandidačnej porady? Nikoho. To si len skupinka niekoľkých ľudí v ECAV na Slovensku uzurpuje právo vykladať si cirkevno-právne predpisy tak, ako sa im práve hodí.

Na záver ešte jedna zaujímavosť. Senát Generálneho súdu ECAV na Slovensku v roku 2016, ktorý zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci žaloby Bohuslava Beňucha, tvorilo sedem členov a senát Osobitného senátu Generálneho súdu ECAV na Slovensku, ktorý v uplynulých dňoch prijal vo veci výkladu pojmu „dôvodná námietka“ úplne protichodné stanovisko, tvorilo osem členov. Až piati z nich, konkrétne Ján Svák, Eva Juríková, Ľubica Sobanská, Ivan Husman a Viliam Volna, boli členmi obidvoch spomínaných senátov. Protichodnosť prijatých stanovísk je preto nepochopiteľná o to viac.

**Redakcia RL**



Pripomíname si apoštolov Petra a Pavla. Druhý z nich, Pavel – ešte ako Saul – zúril proti kresťanom. S veľkou horlivosťou, priam dychtivosťou im „ukázal červenú kartu“. Chcel stopnúť ich misijné úsilie, zlikvidovať ich. Dokonca si na to vybavil poverenie – list s pečatou – od najvyššieho funkcionára starozmluvnej cirkvi. **Červená karta s pomazaním najvyšších cirkevných úradov.** Okrem toho, Saul bol študovaný, dnes by sme povedali: mal tituly pred menom aj za ním. Vyznal sa. Vedel, čo je právo. Čo učia židovské cirkevnoprávne predpisy a čo je z pohľadu Židov ortodoxné, pravoverné učenie. A všetkému, čo si s tým podľa Saula protirečilo, považoval Saul za nevyhnutné ukázať červenú kartu, „vypnúť to“, odstaviť, stopnúť, zlikvidovať.

Veď Saul (Pavel) ako vzdelaný farizej predsa musel chrániť a brániť čistotu učenia! A robil to vášnivo, celým srdcom, keď prenasledujú kresťanov, rozdával im červené karty a konal to – tak sa nazdával – pre Boha.

Ale... ale **potom ukázal Pán Boh červenú kartu jemu.** Bolelo to. Poriadne. Aj fyzicky: pred Damaskom Saul spadol z koňa. To bola pre neho červená karta. Stop! Stačilo! On, pravoverný a vysoko učený veriaci, ktorý – tak bol presvedčený – presne vedel, čo je správne a čo falošné – dostal červenú kartu. Bol zastavený. Pán Boh ho zhodil z vysokého miesta – z tátoša, na ktorom sedel, na tvrdú zem. Nie, aby ho zlikvidoval, ale aby mu ukázal novú perspektívu – aby sa stretol s Ježišom.

A Ten sa ho spýtal: *Prečo ma prenasleduješ?* Tým mu otvoril totálne nový pohľad. Saul (neskorší Pavel) zistil, že **kým sa osobne nestretol s Ježišom, tak to, o čom sa nazdával, že je službou Bohu, zápasom za Božiu vec, bolo v skutočnosti bojom proti Pánu Bohu.** Teraz vidí: nebojoval som za Boha, ale za ľudské formy a ľudské myšlienkové konštrukcie. Boha som sa snažil vtisnúť do svojich predstáv.

Pán Boh mohol byť len taký a mohol konať iba tak, ako si Saul predstavoval. A kto sa od tejto domnelej pravovernej predstavy a od spoločenstva, do ktorého Saul (Pavel) patril – a ktoré jediné pokladal za pravoverné – odchyľuje, toho treba stopnúť, odstrániť, dať mu červenú kartu.

**Keď sa Saulovi ukázal Pán Ježiš, keď sa Saul osobne stretol s Ježišom Kristom, zistil, že jeho doterajšie presvedčenie bol omyl. Až keď sa stretol s Ježišom, začal Bohu správne rozumieť.** Stretnutie s Pánom Ježišom Kristom priviedlo Pavla k novej skúsenosti, k správne porozumeniu Boha, k novému nasmerovaniu Pavlovej viery a jeho životného snaženia.

Oplatí sa „ísť po stopách apoštola Pavla“, teda oboznamovať sa s jeho príbehom, myšlienkami a zvesťou. Ak tak budeme robiť, možno započujeme aj my isté STOP pre nás. Zastavíme sa a budeme robiť veci nie iba preto, že sme ich tak vždy robili, ale bude nám darovaný nový pohľad.

Aspoň niečo z Pavlovho príbehu, čo by nám mohlo priniesť novú perspektívu.

**1) Pavel domnelo vždy vedel, kam a ako ísť,** no

keď mu Pán Boh dal červenú kartu, **musel byť vedený.** Jeho, ktorý vždy vedel, kam ísť, museli chytiť za ruku a bol vedený ako dieťa. Pýtajme sa: Sme tí, ktorí, vedia? Ktorí „majú Boha v hrsti“? Alebo tí, ktorí sú ochotní dať sa Pánom viesť?

**2) Pavel sa naučil rozlišovať, čo je mŕtva litera a čo živý Boh,** ktorý

mu dáva nový život a prihovára sa mu. **Pavel sa stal otvoreným pre to, aby videl Boha novými očami.** Sme i my otvorení pre Božie oslovenie? Alebo lipneme na litere, len na predpisoch, zvykoch, tradíciách?

**3) Pavel sa nechal Kristom poučiť.** V ranej cirkvi došlo k roztržke

medzi Pavlom a Petrom ohľadne prijímania budúcich kresťanov do cirkvi. Bola to otázka obriezky. Táto záležitosť už dávno nie je problémom. No na aktuálnosti ani dnes nestratili otázky, ktoré boli v pozadí sporu ohľadne obriezky: **Sme ako cirkev otvorení pre nových ľudí? Alebo ich skôr odrádzame prílišným upnutím sa na to, čo bolo?** To, že ECAV na Slovensku patrí k najpomalšie rastúcim, všeličo naznačuje.

**4) Hoci Pavel mal autoritu i vzdelanie, smeroval ľudí na Ježiša Krista**

**ako Hlavu cirkvi.** Modlíme sa, stretávame sa na službách Božích kvôli Ježišovi, alebo len kvôli osobám? Nepodceňujeme význam kompetentnosti a dôveryhodnosti vedúcich v cirkvi, **no sme orientovaní na Krista, alebo väčšmi na ľudských vodcov?** Z Pavlovho života je zrejme jeho jasná orientácia na ukrižovaného a vzkrieseného Pána Ježiša Krista,

**5) ale aj na to, že k viere patria aj skúšky, pukušenia, neistota – že**

kresťania jednotlivito aj ako spoločenstvo prechádzajú i krízami, zápasmi o pravdivosť, o to, aby ich viera nebola zákonníctvom, aby jej nechýbalo milosrdenstvo.

Z Pavlovho života je čitateľné, že nasledovať Ježiša Krista ako najvyššieho Pána značí, že **cirkev je tu pre človeka, pre ľudí – slúži im podľa Božej vôle, a nie človek/ľudia sú tu pre cirkev.**

Tiež, že je **to Duch Svätý, ktorý oživuje, a nie zákonníctvo a formalistické lipnutie na litere.**

Z Pavlovho žitia je jasné, že **cirkev možno pozhnanie spravovať len v duchu lásky, pri dávaní priestoru na uplatnenie rôznosti duchovných darov, nie riadiť ju v obavách pred všetkým novým obmedzovaním či zamedzovaním dobrých podnetov.**

Pavel vynakladal veľké úsilie **o to, aby počet Kristových nasledovníkov rástol.**

Bude dobré, keď sa aj my necháme STOPnúť, Kristom zastaviť, aby sme spoznali, že aj naša viera je síce iba čiastočkou, fragmentom, ale že je to Pán Boh, ktorý má moc dokončiť dobré dielo, ktoré v nás začal.

To, že je pozhnané dať sa STOPnúť Bohom, je pri Pavlovi zrejme z toho, čo vyznáva na záver svojho života (2Tim 4, 6 – 8 a 17 – 18): *Lebo ja už mám byť obetovaný a nastal mi čas odchodu! Dobrý boj som dobojoval, beh dokončil, vieru zachoval. Už mi je pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi dá v onen deň Pán, ten spravodlivý sudca, a to nielen mne, ale aj všetkým, ktorí milovali*

Jeho zjavenie. ... **Pán však stál pri mne a posilnil ma, aby som plne vykonal zvesť, a aby ju počuli všetci pohania.** Tak som bol vytrhnutý z levovej tlamy. Pán ma zbaví všetkého zlého a zachová pre svoje nebeské kráľovstvo. Jemu sláva naveky vekov.“

Áno, **oplatí sa dať zastaviť Bohom. Oddá sa počúvať a poslúchať Boží hlas** – neraz jemný, tichý, niekedy prísny. Hlas živého Pána Ježiša znejúci nám aj uprostred ťažkostí, skúšok a temných chvíľ nášho života. Bol nimi poznamenaný aj život Petra, Pavla i ďalších apoštolov a verných Kristových nasledovníkov. No platí, že **Pán svojich zbaví zlého a zachová pre nebeské kráľovstvo. Jemu sláva naveky vekov.** Amen.

Použitím viacerých prameňov: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**



GBÚ – foto prevzaté z internetu

## PRÍBEH SPOLOČNOSTI REFORMATA, S.R.O. – pokračovanie

Vzhľadom na rozsiahlu problematiku tzv. „kauzy“ Reformata pokračujeme v rozhovore s bratom Vladimírom Danišom, aby sme čitateľom priniesli čo najviac informácií a mohli si vytvoriť názor na vykonštruovanú „kauzu“, ktorá je už roky témou cirkevného média EPST a témou generálneho dozorcú Imricha Lukáča.

**Vieme, že v roku 2015 ste dostali výpoveď z pracovného pomeru v spoločnosti. Čo bolo dôvodom výpovede a kedy ste z Reformaty definitívne odišli?**

Dňa 29. 1. 2015 mi bolo doručené okamžité skončenie pracovného pomeru, ktoré konateľka Dagmar Valovičová neskôr upravila na skončenie až 31. 1. 2015. Dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru bola absencia. Už pri nástupe novej konateľky Dagmar Valovičovej mi bolo jasné, že je len otázkou času, kedy ukončí môj pracovný pomer v Reformate, ale nepredpokladal som, že to bude takým neprímeraným spôsobom.

Od začiatku mojej práce v Reformate som pôsobil ako správca majetku a spravoval som pridelené nehnuteľnosti. Okamžité skončenie pracovného pomeru bolo odôvodnené mojou absenciou, napriek tomu, že som si v dni, keď mi bola absencia udelená, plnil svoje pracovné povinnosti. Prvý deň absencie mi bol udelený, keď som sa zúčastnil rokovania so seniorom MYS vo veci Beckovskej Viesky, ktorú som mal v zmysle pracovnej zmluvy pridelenu do správy a druhý deň absencie mi bol udelený, keď som sa zúčastnil dištriktuálneho presbyterstva ZD, ktorému som predsedal. Na nasledujúci deň mi bolo doručené okamžité skončenie pracovného pomeru. Nakoľko som si plnil svoje povinnosti tak, ako za ostatných 10 rokov a nová konateľ-

ka od svojho zvolenia nezaviedla nové pravidlá, nebolo možné akceptovať túto výpoveď, a preto som sa obrátil na Okresný súd v Bratislave, ktorý som žiadal o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. O výsledku tohto súdneho konania informoval môj právny zástupca v RL č. 19/2018.

**V tom čase ste boli aj dozorcú Západného dištriktu. Z tejto pozície ste boli odvolaný. Kým a prečo?**

Z pozície dozorcú ZD som bol odvolaný na základe rozhodnutia GS ECAV.

Bol som obvinený a prvostupňovým súdom súdený za porušovanie CPP. Po mojom odvolaní GS ECAV potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu. Zaujímavosťou je, že žaloba Jána Martáka bola spracovaná na základe zápisnice troch členov generálneho hospodárskeho výboru, ktorý údajne vykonal kontrolu v spoločnosti Reformata.

Táto zápisnica bola použitá aj ako podklad pre trestné oznámenie, ktoré v roku 2015 podala Dagmar Valovičová na moju osobu na Okresné riaditeľstvo policajného Zboru v Bratislave na odbor kriminálnej polície. Dnes poznáme rozhodnutia oboch orgánov (GS ECAV a aj kriminálnej polície a prokuratúry). Môžem skonštatovať, že vedené disciplinárne konanie v prvostupňovom aj druhostupňovom konaní bolo čisto účelové a nezákonné. Je predsa nemysliteľné, aby v tej istej veci cirkevný súd uznal

moju osobu za vinnú a nezávislý štátny orgán po polročnom vyšetrowaní a preverení jednotlivých dokumentov skonštatoval, že podanie je nedôvodné.

**Čo nasledovalo ďalej? Z akých ďalších pozícií ste boli odvolaný a prečo? A na akých pozíciách pôsobíte doteraz?**

Z pozície Dištriktuálneho dozorcú ZD ECAV som bol odvolaný z dôvodu účelového disciplinárneho konania, pri pozícii seniorálneho dozorcú BAS boli účelovo napadnuté voľby a následne zrušená voľba dozorcú, z pozície člena revíznej komisie Evanjelickej diakonie ECAV som bol odvolaný GP na návrh predsedníctva ECAV.

Ako predseda rady Kuratória Beckovskej Viesky, člen Rady školy Evanjelického lýcea v Bratislave a vedúci MS ECAV Matejková v Brezovej pod Bradlom pôsobím doteraz.

**Do cirkevného prostredia prenikli informácie o súdnych procesoch tak cirkevných, ako aj svetských. Kto dal podnet pre súdne konania v cirkvi a kto v civilnom prostredí?**

V cirkevnom prostredí podal prvú žalobu generálny žalobca ECAV Ján Marták. Žaloba bola totožná s trestným oznámením podaným v roku 2015 konateľkou Reformaty Dagmar Valovičovou. Na základe tejto žaloby bolo voči mojej osobe vedené disciplinárne konanie, ukončené mojim odvolaním. GS ECAV som bol uznaný za vinného. Druhú žalobu, a to proti výsledku vo-

**„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**

lieb na funkciu seniorálneho dozorca, podalo Predsedníctvo ECAV Miloš Klátek a Imrich Lukáč. Žaloba na určenie neplatnosti volieb bola koncipovaná v zmysle rozhodnutia OS GS ECAV, že dištriktuálny dozorca nemôže zároveň vykonávať funkciu aj seniorálneho dozorca. Osobitný senát GS ECAV toto rozhodnutie vydal v čase, keď voľby seniorálneho dozorca už prebiehali, a teda uvedené rozhodnutie v tomto prípade platilo retroaktívne, čo je neprípustné v demokratickom právnom systéme.

Z uvedeného dôvodu prvostupňový súd žalobu Predsedníctva ECAV zamietol, proti čomu sa Predsedníctvo ECAV odvolalo. Odvolací súd (GS ECAV) na svojom pojednávaní výsledky volieb zrušil, avšak nie na základe predmetu žaloby Predsedníctva ECAV, ale na základe písomného svedectva, že som členom CZ v inom senioráte, čo nebola pravda, pretože na základe platných CPP je príslušnosť k CZ podľa trvalého bydliska, ktoré do dnešného dňa mám v Bratislave, kde som oficiálne vedený ako člen CZ Bratislava Staré Mesto.

V civilnom prostredí podala v roku 2015 trestné oznámenie Dagmar Valovičová pre podozrenie z trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Trestného zákona, sprenevery podľa § 213 Trestného zákona a skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 Trestného zákona. Po prešetrení podaného trestného oznámenia vyšetrovateľ dospel k záveru, že vec nie je dôvodná a trestné oznámenie odmietol. Dagmar Valovičová proti tomuto rozhodnutiu podala námietku a vec bola postúpená na prešetrenie okresnej prokuratúry. Prokurátor sa po prešetrení tejto námietky stotožnil s rozhodnutím vyšetrovateľa a vec definitívne odmietol.

Druhé trestné oznámenie podal v roku 2017 Štefan Sabol pre podozrenie zo spáchania trestných činov porušovanie povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Trestného zákona, sprenevery podľa § 213 Trestného zákona, skresľovania údajov hospodárskej

a obchodnej evidencie podľa § 259 Trestného zákona, skrátene dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona a marenia výkonu správy daní podľa § 278a Trestného zákona. Po prešetrení podaného trestného oznámenia vyšetrovateľ dospel k záveru, že vec nie je dôvodná a trestné oznámenie odmietol. Štefan Sabol proti tomuto rozhodnutiu podal námietku a vec bola postúpená na prešetrenie okresnej prokuratúry. Prokurátor sa po prešetrení tejto námietky stotožnil s rozhodnutím vyšetrovateľa a uznesením zo dňa 5. júna 2018 rozhodol a vec definitívne odmietol.

Mojou osobou boli podané dve žaloby. Spolu s druhým konateľom sme v roku 2014 podali žalobu o určenie neplatnosti rozhodnutia jediného spoločníka za nezákonné odvolanie z pozície konateľa. V tejto žalobe sa ešte nepojednávalo. Druhú žalobu som podal ja v roku 2015 a žaloba bola o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Rozsudok súdu prvej inštancie zatiaľ nebol doručený, ale o jeho výsledku informoval môj právny zástupca aj prostredníctvom Reformačných listov.

**Ďakujeme vám za vaše odpovede a veríme, že prinesú svetlo do prípadu spoločnosti Reformata a zároveň, že evanjelická verejnosť uvedomí, kto stojí za účelovou kriminalizáciou vašej osoby. Nech sa Pán Boh prizná k našej cirkvi a je jej milostivý!**

*Eva Bachletová*

## „PRED SVITOM VSTÁVAM; VOLÁM O POMOC; A DÚFAM V TVOJE SLOVO“

ŽALM 119, 147

Milí bratia a sestry,

pozývame vás, pridajte sa ku nám a zotrávajme v modlitebnej reťazi za našu cirkev. V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k vlastnej modlitbe.

**Prosíme o zaradenie pokáznovej príhovornej modlitby na hlavné Služby Božie. Modlime sa za budúcich biskupov, dozorcov a zdarný priebeh volieb.**

### Modlitba:

Drahý Pane Ježiši Kriste, Ty si najvyšší rozhodca nášho života. Dnes premýšľame o všetkých situáciách, keď si nás v živote zastavil. Keď si nám dal stopku, ukázal červenú kartu. Či už išlo o chorobu, úmrtie niekoho z našich blízkych, úraz, stratu práce, karambol vo vzťahoch. Ďakujeme Ti, že aj takýmito, čo ako bolestnými situáciami, nás zastavuješ, ak smerujeme inam, ako je Tvoj plán s nami.

Ďakujeme, že nás zastavuješ nie, aby si nás zlikvidoval, ale aby sme Ťa, Pane Ježiši, bytostne zažili a pochopili Tvoj zámer s nami. Veď až keď sa s Tebou osobne stretne, začneme Bohu správne rozumieť.

Chráň nás pred situáciami, v ktorých sa domnievame, že slúžime Tebe, ale slúžime len svojim predstavám a nezriedka sebeckým túžbam. Prosíme, obnov a očisti nás, aj keby nás to malo bolieť.

Daj nám

- byť otvorenými pre Tvoje oslovenie,
- ako cirkev byť otvorenými pre nových ľudí,
- orientovať sa na Teba a podľa Teba, Kriste, nie podľa ľudí a na ľudských vodcov.

Pôsob v nás Duchu Svätý, aby našej viere nechýbalo milosrdenstvo.

Pane, ďakujeme, že u Teba je prameň života a že v Tvojom svetle vidíme svetlo. Požehnávaj svoju cirkev, tých, ktorí v nej slúžia v oblasti duchovnej služby, vzdelávania, diakonie, hudby i hospodárenia. Nech z Tvojej milosti spoločne kráčame po tej ceste, ktorou si Ty, Ježiši Kriste sám – naša cesta, pravda i život. Amen.

*Martin Šefranko*

**„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**

**7/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018**

## POHĽAD JASNE NASMEROVANÝ NA KRISTA

V nedeľu, 24. júna 2018 o 10.00h, teda na druhých dopoludňajších službách Božích, ďakoval Cirkevný zbor ECAV Bratislava Legionárska Pánu Bohu za službu brata farára Borisa Mišinu. Udialo sa tak vzhľadom na jeho nedávne životné jubileum, 65. narodeniny, najmä však pri závere jeho 20 ročnej duchovenskej služby v Bratislave a odchode do dôchodku.

Zvestou Božieho slova na text z Jána 1, 47 – 51 poslúžil brat farár Ján Hroboň zo zboru Bratislava Dúbravka. Spomenul situáciu, keď jeho starý otec, Ján Vladimír Hroboň, položil oteckovi brata farára Borisa – Jozefovi Mišinovi, vtedy mladému duchovnému, otázku: „Aká je tvoja viera?“. Premýšľanie o nej spôsobilo novú orientáciu v kňazskej službe Jozefa Mišinu – od „remeselného“ vykonávania farárskych povinností k vedeniu ľudí k osobnej viere v Spasiteľa Pána Ježiša Krista a dalo nové smerovanie aj jeho rodine, ktorá sa časom rozrástla o päť detí.

Ján Hroboň podčiarkol toto jasné nasmerovanie pohľadu na Ježiša Krista ako príznačné aj pre službu Borisa Mišinu. Ten nestratil dôveru v Krista a Jeho pomoc ani v zložitom období, v ktorom sa 1. 7. 1998 stal zborovým farárom v Bratislave. Cirkevný zbor sa boril s množstvom problémov a zložitých úloh v súvislosti s reštitúciami majetku. Mnohé z týchto úloh sa podarilo vyriešiť, no brat farár B. Mišina zažil aj nemalo situácií, keď na radosť, ľudsky videné, nebolo veľa dôvodov.

Sám to pred časom vyjadril takto: „Keď sa pozerám na cestu, ktorou nás Pán Boh doteraz viedol, mnohokrát som sa pýtal, či tie zápasy, obeť, snaženia, námaha – majú zmysel. A keď som aj zapochyboval, odvahu do ďalšej služby som nachádzal v modlitbách a v Božom slove. Milujem našu evanjelickú cirkev, modlím sa za ňu a túžim po tom, aby v nej ľudia nachádzali skutočný duchovný domov, priateľstvá, porozumenie, umenie odpúšťať. Aby tu prežívali požehnanie evanjelia a dotyk Boží, aby sa tu učili modliť a skusovali silu modlitby a lásku spoločnosti. Aby byť evanjelikom znamenalo zároveň aj byť človekom láskavým, ktorý vie v Koho uveril, ktorý nežije len sebe, ale ktorý má charakter Kristov. ... Myslime na cieľ. Či to, čo konáme dnes, obstojí zajtra pred Pánom cirkvi a naším Sudcom. Vyvarujeme sa tak mnohým sklamaniam a nedorozumeniam.“

Boris Mišina má za sebou 38 rokov služby kazateľskej Božieho slova v našej evanjelickej a. v. cirkvi. Ako farár pôsobil v cirkevných zboroch Dovalovo (od 1. 8. 1980), Soľ (od februára 1990)

a od júla 1998 v Bratislave, kde viacero rokov vykonával službu predsedajúceho farára. Srdečnosťou, vrúcnosťou, ľudským prístupom i schopnosťou dobre používať dar názorne a zrozumiteľne zvestovať evanjelium, získal brat Boris dôveru veriacich. Prejavila sa aj v tom, že bol zvolený do dôležitých postov – v r. 1994 za seniora Šarišsko-zemplínskeho a v r. 2008 za seniora Bratislavského seniorátu. Predseda Bohoslužobnému výboru cirkvi a zastával aj funkciu člena Predsedníctva Synody – najvyššieho orgánu ECAV. Dokázal povedať múdre slovo v pravý čas. Funkcie ho nezmenili. V praxi dosvedčoval, že chladné zamestnanecko-úradnícke vzťahy sú a majú zostať Pánovej cirkvi cudzie.



Pri oficiálnej rozlúčke v zbere sme bratovi Borisovi Mišinovi s veľkou a úprimnou vďakou za jeho službu a priateľstvo venovali kópiu ikony priateľstva. Jej originál pochádza z Egypta – koptskej pravoslávnej cirkvi, zo 6. storočia. Vyjadruje, že každý z nás je pozvaný žiť v priateľstve s Pánom Ježišom Kristom, ktorý povedal: „Vy ste moji priatelia, ak konáte, čo vám prikazujem; nenazývam vás viac sluhami, pretože sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože všetko som vám oznámil, čo som počul od svojho Otca“ (J 14, 15n). Na ikone vidno Krista, ako kladie ruku na plece svojho priateľa, ide s ním, sprevádza ho. Vzkrieseného Pána



Ježiša síce našimi očami nevidíme, no predsa sa môžeme zveriť do Jeho prítomnosti. Bratovi farárovi B. Mišinovi prajeme, aby mu ikona priateľstva pripomínala, že Kristus hľadá naše priateľstvo, dáva nám svojho Svätého Ducha Svätého, ide pred nami a sprevádza nás všade, kam pôjdeme. Pán nech kráča aj s bratom Borisom Mišinom a Jeho hojné požehnanie sprevádza do ďalších rokov brata farára, jeho manželku Iku a blízkych, ktorí mu boli a sú oporou, zázemím, pomocou a radosťou.

„Verný priateľ je ako mocná pevnosť, kto takého nájde, nájde si poklad. Verného priateľa nemožno kúpiť a hodnota jeho vernosti sa nedá vyvážiť zlatom a striebrom“ (Sirach 6, 14 – 15).

### CITÁT:

„Cirkev má budúcnosť, keď pestuje:  
1. JEDNOTU V RÔZNOSTI, namiesto uniformity;  
2. POZITÍVNU TRADÍCIU A AKTÍVNU MISIU, namiesto tradicionalizmu;  
3. POKÁNIE A SEBAREFLEXIU, namiesto hľadania vnútorného a vonkajšieho nepriateľa;  
4. BIBLICKÝ EKUMENIZMUS, namiesto uzatvárania sa do seba;  
5. SVORNOSŤ A DÔVERU, namiesto polarizácie.“ (Boris Mišina)

**Martin Šefranko**



„Povedz trom svojim sestrám a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestrám a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“  
8/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018



Milí priatelia,

znova dávame do pozornosti Otvorený list biskupom ECAV. CZ ECAV na Slovensku Modra ho prijal na konvente a poslali ho bratom biskupom a tiež aj do EPST. Je v ňom vyjadrené aj očakávanie, že vydajú počet zo svojho pôsobenia a zodpovednosť za ďalšie vedenie a smerovanie prenechajú tým, ktorí budú zvolení. Máme za to, že tieto slová musia zaznieť a rezonovať viackrát.

**OTVORENÝ LIST**  
**Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Modra**  
**adresovaný**  
**generálnemu biskupovi ECAV na Slovensku Milošovi Klátikovi**  
**a**  
**biskupovi Západného dištriktu ECAV na Slovensku Milanovi Krivdovi**  
**k voľbám v ECAV a k situácii v cirkvi**

Vážený brat generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik,  
vážený brat biskup ZD ECAV na Slovensku Milan Krivda

na adresu čelných predstaviteľov duchovného spoločenstva zaznelo toto prorocké slovo:

*Človeče, prorokuj proti pastierom Izraela! Prorokuj a povedz im, totiž pastierom: Takto vraví Hospodin, Pán: Beda pastierom Izraela, ktorí pasú sami seba! Či pastieri nemajú pásť stádo? Tuk jete i vlnou sa odievate, tučné zvieratá zabijate, ale stádo nepasiete. Slabé ste neposilňovali a choré neliečili, poranené neobväzovali a porozháňané nezavracali, ani stratené nevyhľadávali, ale ovládali ste ich mocou a násilím. Preto boli rozptýlené, bez pastiera, slúžili za potravu všelijakej divej zveri a boli rozptýlené. ... Preto, pastieri, počúvajte slovo Hospodinovo: Takto vraví Hospodin, Pán: Ajhľa, ja som proti pastierom, budem vyhľadávať svoje stádo z ich ruky a nedovolím im pásť stádo; pastieri už nebudú pásť samých seba! Tak vytrhnem svoje ovce z ich tlamy a už im viac nebudú pokrmom. Lebo takto vraví Hospodin, Pán: Teraz som tu ja; pozhľadúvam svoje ovce a postarám sa o ne. (Ez 34,2-5,9-11)*

Tieto slová sa v súčasnej dobe opäť stali aktuálnymi. Nachádzame sa v situácii, kedy sme v cirkvi rozdelení na rôzne tábory, rozptýlení ako ovce bez pastiera. Namiesto lásky, porozumenia, tolerance, zhovievavosti, dobrotivosti nastúpili do našich vzťahov nenávisť, agresivita a bezohľadnosť. Tieto napätia a konflikty nie sú len výsledkom volieb a predvolebných zápasov, ale sú dôsledkom duchovnej krízy, v ktorej sa už dlhšiu dobu nachádzame. Doteraz sme ignorovali skutočnosť, že sme chorí a teraz sa choroba dostala akoby do najagresívnejšieho štádia. V takej chvíli je človek schopný urobiť pre svoju záchranu čokoľvek. Lenže v situácii ohrozenia strácame schopnosť kritického videnia. Strach nám zatemňuje myseľ aj srdce. Neistota a sklamanie nás oberajú o silu do života.

Keď ste prijali úrad biskupov, prevzali ste zodpovednosť za našu cirkev, za jej rast a napredovanie. Ale namiesto toho, aby ste „slabých posilňovali a chorých liečili, poranených obväzovali, porozháňaných zavracali a stratených vyhľadávali“, vnímame, že používate svoju moc a prostriedky na to, aby ste odstránili tých, ktorí majú iný názor a postoj, svojimi vyhláseniami vnášate medzi ľudí nepokoj, Vaše vyjadrenia o niektorých kandidátoch považujeme za urážajúce a dehonestujúce.

Zdá sa, akoby všetko toto napätie a chaos mali slúžiť inému cieľu, ako hájeniu spravodlivosti a demokracie. Akoby to bol pokus zvaliť zodpovednosť za krízu v cirkvi na niekoho iného. Ale kríza, ktorú prežívame, je tu už dlho a aj keď každý z nás je zodpovedný za život spoločenstva, predsa len najväčšiu ťarchu zodpovednosti nesiete Vy. Očakávame, že na konci svojho volebného obdobia vydáte počet zo svojho pôsobenia. Budeme si vážiť, ak to urobíte čestne a zodpovedne.

Očakávame tiež, že zodpovednosť za ďalšie vedenie a smerovanie cirkvi zanecháte tým, ktorí budú zvolení a nebudete nekorektným spôsobom zasahovať o ovplyvňovať ich pôsobenie. Cirkev nie je naša, nie je našim dielom, ale Božím. To, čo potrebujeme v týchto chvíľach je, aby nás neovládala ľudská moc, ale Kristova láska.

Prosíme, aby ste tieto slová vnímali nie ako nepriateľský postoj, ale ako úprimný a otvorený názor. Prosíme o odpustenie za to, v čom sme vo vzťahu k Vám zlyhali my. Modlíme sa za Vás, aby Vám bol Hospodin milostivý, aby Vás naplnil odvahou a múdrosťou a dal Vám Ducha pokory. Modlíme sa za cirkev, za jej obnovu a očistenie, za zmierenie a pokoj medzi nami.

Predsedníctvo Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Modra

Jan Oslík  
zborový farár

Vladimír Sodoma  
zborový dozorca

---

**„Povedz trom svojim sestrám a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestrám a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**  
**9/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018**

## **PREDSEDNÍCTVO ECAV NA SLOVENSKU PREDALO POZEMKY A GARÁŽ CIRKVI BEZ SÚHLASU SYNODY**

V roku 2017 Synoda ECAV na Slovensku odsúhlasila zámer predať niektoré časti majetku ECAV na Slovensku. Išlo o pozemky v mestskej časti Bratislava – Karlova Ves a garáž na ulici Panenská 30 v mestskej časti Bratislava – Staré Mesto. V polovici decembra minulého roka zverejnilo Predsedníctvo Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku na oficiálnej internetovej stránke oznam [http://www.ecav.sk/?p=Aktual/CZinfo/obchodna\\_verejna\\_sutaz\\_na\\_predaj\\_nehnutenosti](http://www.ecav.sk/?p=Aktual/CZinfo/obchodna_verejna_sutaz_na_predaj_nehnutenosti) o tom, že v obchodnej verejnej súťaži podľa Obchodného zákonníka ponúka na predaj tieto nehnuteľnosti.

Cirkevný zákon č. 2/1999 o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek v znení neskorších noviel hovorí v §3, že najprv sa dáva na odsúhlasenie vyššej COJ **zámer** na scudzenie majetku (čo sa aj stalo, na synode v roku 2017 **sa odsúhlasil zámer**), ale zároveň ten istý paragraf cirkevného zákona hovorí o tom, že následne, **ešte v druhom kroku** schvaľovania:

- 1) sa vyššej COJ dáva na odsúhlasenie návrh **konkrétnej kúpnej zmluvy (s konkrétnou cenou, kupcom)** a spolu s odôvodnením,
- 2) zákon ďalej hovorí, že **až po odsúhlasení vyššou COJ** (v tomto prípade **to je** opäť synoda) sa môže zmluva podpísať.

V tomto prípade je potrebné povedať zásadnú vec, **Predsedníctvo ECAV na Slovensku**, jeho dvaja terajší členovia generálny biskup Miloš Klátik a generálny dozorca Imrich Lukáč, **bez súhlasu Synody ECAV na Slovensku podpísalo zmluvy o predaji nehnuteľností v Karlovej Vsi, ako aj garáže v Starom Meste v Bratislave v úhrnnej hodnote viac ako 170 000,- €**. Ak teda platia zákony, či civilné alebo cirkevné pre všetkých členov cirkvi rovnako, tak musia platiť aj pre Predsedníctvo ECAV na Slovensku. **Predsedníctvo ECAV na Slovensku sa dopúšťa mnohonásobného porušenia vnútorných predpisov našej cirkvi**. V tomto prípade niekoľko násobného, pretože príslušný cirkevný zákon č.2/1999 **tiež** hovorí v prvom bode §3, že ak COJ nemôže svoj majetok riadne využiť, môže ho poskytnúť inej COJ vo forme pôžičky alebo daru, prípadne ho môže prenajať. Na začiatku tohto kalendárneho roka bolo Predsedníctvo ECAV oslovené listom dvomi bratislavskými cirkevnými zbormi, aby uvedený nadbytočný majetok previedli na cirkevné zbory darom, lebo zbory vedia zabezpečiť správu a využitie uvedených nehnuteľností. Odpoveď bola negatívna a požiadavke cirkevných zborov sa nevyhovelo.

Konanie dosluhujúceho Predsedníctva ECAV na Slovensku je o to zarážajúcejšie, že naopak obhajobu čistoty nakladania s cirkevným majetkom položilo za základný úspech svojho pôsobenia. Pravda je však taká, že to nie je

žiadny úspech, ale hanba a demonštrácia vlastnej neschopnosti venovať sa podstatným úlohám a témam. **Celý mediálny príbeh okolo spoločnosti REFORMATA, s.r.o. je v skutočnosti len umelo a účelovo vytvorená kauza**, ktorú prezentuje Imrich Lukáč, končiaci generálny dozorca. **V skutočnosti touto kauzou končiaci generálny biskup Miloš Klátik odpútava pozornosť celej evanjelickej verejnosti od vlastných prešľapov a osobných záujmov vlastného ekonomického zabezpečenia a zabezpečenia ľudí, ktorí sú mu zaviazaní**. Končiace Predsedníctvo ECAV na Slovensku verejne šikanuje brata Vladimíra Daniša, už viac ako tri roky má plnú kontrolu nad spoločnosťou Reformat, s.r.o., jej finančným tokmi a nad nakladaním s prostriedkami tejto spoločnosti. Je to ideálny čas na zahľadanie stôp po vlastných prešľapoch. Vladimír Daniš sa pre končiace predsedníctvo cirkvi stal nepohodlný preto, lebo si toho veľa pamätal, tak aj z obdobia pred pôsobením Miloša Klátika, ale najmä z obdobia jeho pôsobenia. A tak ako už urobil Miloš Klátik v minulosti veľa krát za svojho pôsobenia vo funkcii generálneho biskupa, svojho blízkeho spolupracovníka po využití odstaví, znemožní a zbaví sa ho. Je veľa ľudí na Slovensku, ktorí môžu potvrdiť túto charakterovú črtu Miloša Klátika, ako aj konkrétne prípady ľudí, ktorých z práce prepustil alebo znemožnil, samozrejme cez druhých ľudí. Imrich Lukáč, je jeden z tých, ktorý mu v tejto službe ochotne a osobne pomáha, vedome alebo nevedome.

*Martin Kováč*

## **DOSLUHUJÚCE VEDENIE ECAV NA SLOVENSKU ZLYHALO – VZBÚRILO SA VLASTNÉMU UČENIU, KREŠŤANSKÝM PRINCÍPOM A REFORMAČNÝM ZÁSADÁM!**

**Dosluhujúce Predsedníctvo ECAV na Slovensku** nie je žiadnou zárukou vierouky a ochranou pred liberalizmom, ako to vyhlasujú niektorí ich stúpenci. Naopak je **príkladom morálneho a kresťanského zlyhania, či hodnotového úpadku**. Prečo im nezáleží na korektnom odovzdaní mandátov novým predstaviteľom cirkvi? Prečo podporujú nenávisť a radikalizmus? Prečo v závere svojho mandátu prekračujú všetky kompetencie, porušujú vlastné cirkevné zákony na ktoré sa dlho odvolávali a o ktoré sa opierali? Prečo do poslednej chvíle zneužívajú predsedu generálneho súdu cirkvi na deformáciu právneho prostredia a demokratického charakteru rozhodovania v cirkvi? **Až čas odhalí pravé a skutočné dôvody tohto nepričiteľného konania**. Schovávať sa za nenávistnú mediálnu kampaň, ktorú spustilo dosluhujúce vedenie ECAV na Slovensku po kandidačnej porade 24. 5. 2018, je hrozná vec. Je v rozpore so všetkým o čom sa učíme a dozvedáme keď si čítame Božie slovo, je v rozpore s textami piesní z Evanje-

---

**„Povedz trom svojim sestrám a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestrám a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**

**10/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018**

lického spevníka, ktoré sú pre nás tak vzácne, je v rozpore s morálnymi zásadami a hodnotami ktoré učíme deti na detskej besiedke, pri vyučovaní náboženstva či pri konfirmačnej príprave, ako aj na cirkevných materských a základných školách. Prečo teda takto zlyhávajú dospelí ľudia? Predstavitelia, ktorí doteraz reprezentovali oficiálne našu cirkev.

**Miloš Klátik, Imrich Lukáč, Ľubomír Turčan a Jaroslav Mervart osobne a menovite vedia, kto je zriaďovateľom a tiež tvorcom článkov konšpiračnej internetovej stránky <https://volbyecav.sk/>.** Oficiálna stránka ECAV na Slovensku ponúka na titulnej stránke priame prelinkovanie na túto konšpiračnú stránku. Vedenie akciovej spoločnosti Transcius odsúhlasilo, aby táto stránka priamo preberala články z týždenníka Evanjelický posol spod Tatier. Týždenník EPST celý svoj obsah bezplatne v elektronickej podobe poskytuje už niekoľko týždňov na internete, ich tlačené čísla rozdávať bezplatne neznámi ľudia po Slovensku. Jednotlivé konšpiračné články, ktoré pribúdajú na stránke <https://volbyecav.sk/>:

- priamo poškodzujú dobré meno konkrétnych členov cirkvi na ktorých útočia,
- mnohé články sú anonymné, preto nie je možné u autora overiť fakty a žiadať o opravu skresľujúcich informácií
- poškodzujú dobré meno celej cirkvi a spôsobujú stratu jej kreditu v spoločnosti
- viaceré z článkov majú radikálny, nenávisťný a niektoré až fašistický charakter
- grafické vyobrazenia fotografií, grafických motívov a ich kombinácií presahujú hranicu morálnosti, s čitateľmi článkov a obsahu emocionálne manipulujú, viaceré vyobrazenia majú čarodejnicky a satanistický charakter a znaky
- Predsedníctvo ECAV na Slovensku nekonaním priamo podporuje tento obsah, jeho zachovanie na oficiálnej stránke cirkvi a jeho ďalšie šírenie.

Takýto je príbeh končiaceho vedenia cirkvi, pravý opak transparentného a slušného odovzdania mandátu. Najhoršie je to, že jazva na duši ľudí a členov cirkvi, ktorú dosluhujúce vedenie cirkvi vytvára, sa len prehľbuje. Miloš Klátik, Imrich Lukáč a Jaroslav Mervart sú priamo zodpovední za tento stav, spolu so skupinou svojich najbližších podporovateľov.

*Martin Kováč*



## **VOLBY PREDSEDNÍCTVA ECAV**

### **generálneho biskupa a generálneho dozorcú**

voľby v cz	17. 6. 2018
voľby v cz	24. 6. 2018
voľby v cz	1. 7. 2018
Zaslanie zápisníc z cz	9. 7. 2018
Zasadnutie sčítacej komisie + GP	13. 7. 2018

**Redakcia RL**

## **VOLBY DOZORCU VÝCHODNÉHO DIŠTRIKTU**

Voľby v cz	17. 6. 2018
Voľby v cz	24. 6. 2018
Voľby v cz	1. 7. 2018
Sčítacia komisia	14. 7. 2018

**Redakcia RL**

## **OZNAM**

### **DISKUSIA S KANDIDÁTMI**

V piatok 15. 6. 2018 o 18:00 sa uskutočnila diskusia kandidátov na post generálneho biskupa ECAV. Pozvanie prijali všetci štyria kandidáti: Ivan Elko, Sidonia Horňanová, Katarína Hudáková a Marián Kaňuch. Moderátorkou večera bola Dagmar Mozolová. Diskusiu zorganizovali mládežnícke spoločenstvá Offline a Legie+.

Prenos zo záznamu si môžete pozrieť na:

**<https://www.youtube.com/channel/UCnrXUwG7q0qBCD0QxUA9RnA/live>**

# REAKCIE NA ZAVÁDZAJÚCE INFORMÁCIE ZVEREJNENÉ NA INTERNETE

**K textu na <https://volbyecav.sk/tyzden-dlhych-nozov/> som napísal komentár:**

Používanie obrazov a prirovnání v písomnom prejave môže napomôcť porozumeniu obsahu napísaného. Avšak prirovnávať nacistickú „noc dlhých nožov“ k legitímnej kandidačnej porade v ECAV je nielenže neprimerané, ale je ďaleko „za čiarou“. Na rozdiel od toho, ako to Ľ. Turčan naznačuje, na kandidačnej porade neboli nijaké „dlhé nože“ pripravené rezať a zabíjať. Prebehla diskusia, následne hlasovanie – všetko podľa platných predpisov ev. cirkvi.

Prirovnávať kandidačnú poradu k noci dlhých nožov je zavádzajúce a manipulatívne. Veď kým počas noci dlhých nožov krvavo zasiahli nacisti voči nacistom, na kandidačnej porade, našťastie, nijakí nacisti neboli. Je namieste, aby sa Ľ. Turčan ospravedlnil členom kandidačnej porady i evanjelickej verejnosti za svoje neprimerané prirovnanie. Snaží sa ním navodiť dojem, že niekto(rí) použili (ako nacisti) dlhé nože a nimi „odrezal(i) slušných“.

Stačí si pozrieť obrázky k textom na tejto webovej stránke i obsah viacerých príspevkov na nej publikovaný a súdny človek si vytvorí názor na mediálne lynčovanie názorových oponentov.

Kandidačná porada legitímne rozhodla ako rozhodla, lebo sa nechcela prizerať, nechcela mlčať. Jej členom nepatrí hanobenie a jej výsledky nám prináleží rešpektovať.

**Martin Šefranko**

Ku komentáru, ktorý je podpísaný ako HONTY Hana, som napísal dve reakcie.

K textu na <https://volbyecav.sk/pan-brozman-odstupte/>

Prepáčte, ale píšete zavádzajúce názory, ba niektoré hraničia s nenávisťnými, rasistickými prejavmi.

Byť evanjelikom neznamená byť antikatólikom. Evanjeliik si pri stretnutí s katolíkom nemusí vraviť: „Sláva, vyzerám trochu inak ako katolík, konečne viem, prečo som na svete...“. Protestantizmus prišiel k svojmu menu v r. 1529. Prívrženci reformácie vtedy protestovali v Speieri na ríšskom sneme. Proti čomu? Alebo, presnejšie je pýtať sa: Prečo? Za čo? Prezývku „protestanti“ si spomenutí účastníci ríšskeho snemu vykoledovali, keď prehlásili, že nikdy nepristúpia na snemom vyhlásený dekrét „vo veciach, ktoré sa protivia Bohu, Jeho svätému Písmu, nášmu dobrému svedomiu, spáse našich duší“. Teda vyhlásili, že niečo chcú, na niečom trvajú, a preto sa priečia.

Byť protestantom neznamená stále proti niečomu hundrať, ale niečomu veriť, v niečo dúfať a niečo milovať. Preto je zásadným nedorozumením ponímať vieru evanjelikov ako niečo „proti“. Až mnoho rokov po sneme v Speieri sa slovo „protestovať“ začalo používať v zmysle „vyhlásovať niečo proti niečomu“. Predtým (teda v Speieri) sa používalo vo význame „urobiť prehlásenie, vyhlásovať, vyznávať“. Evanjelicky veriť neznamená byť proti, ale byť „za“. lebo táto viera je odvodená od evanjelia.

Evanjelicky veriť znamená byť za Kristovo evanjelium, dôverovať mu a žiť podľa neho. Evanjeliu verí ten, kto si uvedomuje, že jeho – hriechom zašpineného a Pánu Bohu odcudzeného človeka – nebeský Otec prijíma za svoje dieťa a odpúšťa mu jeho hriechy. A že tak robí pre obeť Pána Ježiša. Ak tejto zvesti verím a podľa nej aj žijem, potom takýto postoj možno pomenovať evanjelickým.

Každý človek, ktorý bol legitímne prijatý do ECAV, verí Kristovmu evanjeliu a podľa neho orientuje svoj život, je riadnym evanjelikom, naším bratom/sestrou. Aj brat Ján Brozman. Je mi cťou poznať ho. Jeho práca v občianskej spoločnosti i služba v cirkvi sú svedectvom, že dôveruje evanjeliu. Kiež by mala ECAV viac takých horlivých ľudí ako on.

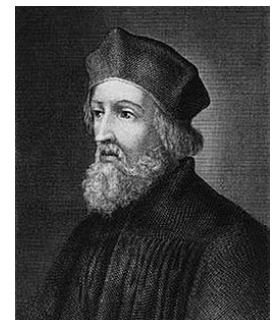
## 2. text

K zavádzajúcemu tvrdeniu, že Husa upálili v kňazskom rúchu úryvok zo správy Petra z Mladoňovic popisujúcej posledný deň Majstra Jána z Husinca:

Husa priviedli do katedrály v Kostnici až po veľkej omši. Zišlo sa tu veľké zasadnutie koncilu. ...

Rozsudok bol pripravený v dvojakej podobe: ak odvolá svoje učenie, odsúdia ho na doživotné väzenie, keď neodvolá, potom ho ako nenapraviteľného kacíra zbavia kňazstva a odovzdajú svetskej moci. Husovi prečítali druhú verziu. ... Potom mu prikázali obliecť sa do omšového rúcha a sedem biskupov poverených jeho odsvätením ho vyzvalo, aby odvolal svoje učenie. Hus vystúpil na lešenie v strede chrámu a povedal prítomným: „Nemôžem to spraviť, aby som nebol luhárom, aby som neurazil svoje svedomie a Božiu pravdu a aby som nepohoršil to veľké množstvo ľudí, ktorým som kázaval“. Po týchto slovách ho ihneď začali odsväcovať: odoberali mu znaky kňazstva – kalich, štólu, ornát, a zakaždým predniesli preklínaciu formulku. Hus to nazval rúhaním a k jednotlivým aktom pridával svoje zbožné formulky a pokorne sa modlil. Nakoniec povedali: „Už odňala cirkev od neho všetky cirkevné práva, už s ním nemá nič spoločné, a tak ho odovzdávame do moci svetskej“. Potom mu na hlavu položili papierovú korunu s namaľovanými diabľami a s nápisom „Toto je arcikací“ a povedali: „Zverujeme tvoju dušu diabľovi!“. Hus zopál ruky: „A ja ju zverujem najláskavejšiemu Pánovi Ježišovi Kristovi“.

**Martin Šefranko**



**„Povedz trom svojim sestrám a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestrám a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**

**12/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018**

## Napísal som tiež reakciu na text brata farára Michala

### Zajdena na

<https://volbyecav.sk/predvolebna-kampan-sa-v-nasej-cirkvi-zvrhla-na-spinavy-politicky-zapas/>

Ak je brat farár Michal Zajden v rozpakoch nad počínaním kolegu, stačí, aby ho kontaktoval. – Aby sa priamo opýtal brata farára Borisa Mišinu, čo ho viedlo k vystúpeniu na volebnom konvente na Legionárskej.

Brat M. Zajden sa rozhodol ísť cestou medializácie. Ide mu o pochopenie konania B. Mišinu, alebo o niečo iné?

Na konvente v CZ Bratislava Legionárska, ktorý brat farár Zajden spomína v článku, som sa zúčastnil. Uvediem fakty.

Počas konventu bola jeho účastníkom daná možnosť pýtať sa, či vyjadriť sa. Brat Boris Mišina zareagoval na túto možnosť a vskutku verejne vystúpil. Potiaľto je tvrdenie br. Michala Zajdena pravdivé.

Avšak je dezinformáciou, že príhovor B. Mišinu bol emotívny. – Nebol. Boris Mišina hovoril pokojne.

Na pravde sa nezakladá ani tvrdenie, že na konvente B. Mišina vykreslil M. Zajdena ako arogantného a nemorálneho človeka, ktorý nezvládol funkciu predsedajúceho farára CZ Bratislava. Nič takého nepovedal.

B. Mišina uviedol, že keď M. Zajden prišiel do bratislavského zboru, prijali sme ho ako priateľa. No časom, žiaľ, prišlo aj k viacerým negatívnym skúsenostiam. Dodal, že pre určité povahové vlastnosti si nevie predstaviť M. Zajdena pôsobiť vo funkcii biskupa. Neuvádzal podrobnosti (hoci uviesť by bolo čo). B. Mišina nie je zlomyseľným človekom. Zdôraznil, že je na slobodnom rozhodnutí každého z členov konventu, aby sa rozhodol podľa vlastného uváženia a svedomia.

To sú fakty. – Nijaký emotívny príhovor B. Mišinu, žiadne reči z jeho úst o arogantnosti a nemorálnosti na adresu M. Zajdena.

Jedine pokojné a zodpovedné vystúpenie zo strany Borisa Mišinu. To dosvedčujem ako priamy účastník konventu.

Vlani v jeseni sa v Banskej Bystrici v Ev. kostole na Lazovnej ul. konalo Valné zhromaždenie Združenia ev. duchovných. Negatívne povahové vlastnosti brata Michala Zajdena sa prejavili i tam – konkrétne v jeho počínaní voči podpredsedníčke ZED. Pripomenulo to tienistejšie stránky pôsobenia brata M. Zajdena pred rokmi v Bratislave.

Treba povedať – a M. Zajdenovi to slúži ku cti – že sestru podpredsedníčke ZED Božidare Baškovej sa v neskoršom priebehu rokovania VZ ospravedlnil.

Ak uvádza, že počas pôsobenia v Bratislave bol očiernený, nie je to tak. Pravdou je, že bol disciplinárne riešený a odvolaný z funkcie zborového farára. Toto rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho orgánu potvrdil aj odvolací disciplinárny orgán – Presbyterstvo Bratislavského seniorátu ECAV, pričom za odvolanie brata Zajdena hlasovalo 18 prítomných členov seniorálneho presbyterstva. Rozhodnutie bolo jednoznačné.

Roky uplynuli a pokladal som to za uzavretú kapitolu. Neteší ma o tom písať, vracam sa k tomu. Tému odchodu M. Zajdena z Bratislavy som však nezačal medializovať ja.

Bratovi farárovi Zajdenovi prajem všetko dobré – osobne aj v jeho službe v Radvani.

**Martin Šefranko**

## PODPORTE, PROSÍME, NAŠE ÚSILIE ZA OBNOVU CIRKVI – FINANČNE A MODLITEBNE!

**Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z.** je dobrovoľné združenie neordinovaných pracovníkov a členov Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku (ECAV). Vzniklo v roku 2013 pod pôvodným názvom Evanjelickej jednoty. **Poslaním** združenia je podporovať komplexný rozvoj ECAV, uplatnenie jej členov a laických pracovníkov na všetkých úrovniach jej správy s dôrazom na rozvoj misijnej a sociálnej práce, ekonomickej spolupráce a duchovný rast členov ECAV vo všetkých regiónoch Slovenska. Združenie má široko definované **ciele, ku ktorým patria:** rozvoj bratsko-sesterských vzťahov a modlitebných spoločenstiev, vzdelávanie laických pracovníkov a prehlbovanie vnútromisijnej práce v cirkvi, podpora aktivít, ktoré vedú k obnove jednoty a dôvery v cirkvi medzi ordinovanými (duchovní pracovníci) a neordinovanými ako i podpora vzájomnej spolupráce jednotlivých občianskych združení, organizácií a organizačných zložiek v ECAV. **Členstvo** v združení je individuálne ako aj kolektívne. Medzi zasadnutiami Valného zhromaždenia koordinuje činnosť združenia **Výkonný výbor**, ktorého členmi sú predseda a dvaja podpredsedovia združenia, koordinátor členskej základne a tlačový tajomník.

Podporte, prosíme, finančne alebo modlitebne naše projekty:

**Projekt – Budovanie a rozvoj nového komunikačného a misijného nástroja – Reformačných listov**, ktoré sú dostupné emailom a na internete. Chceme byť moderným evanjelickým médiom, ktoré bude reflektovať činnosť ECAV na Slovensku s misijným zámerom. Do poznámky, prosím, uveďte: **Reformačné listy** alebo uveďte *variabilný symbol* číslo: 4024.

Číslo bankového účtu združenie je: **IBAN: SK32 7500 0000 0040 2009 7346**. Ochotného darcu miluje Boh.

**ĎAKUJEME**

**„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**

**13/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018**

## K JUBILEÁM NAŠICH BRATOV...

Slová žalmistu: „*Hľa, aké dobré, aké milé je to, keď bratia spolu bývajú!*“ (133, 1) sú vari najvýstižnejšími v okamihu, kedy sa naši drahí bratia dožívajú životných jubileí. V mene Reformačných listov srdečne blahoželáme bratovi farárovi **Borisovi Mišinovi**, ktorý v týchto dňoch oslávil **65 rokov**. Vyprosujeme mu hojnosť Božej milosti, veľa zdravia a želáme mu, aby roky dôchodkového odpočinku prežil v radosťi, v kruhu svojej rodiny a s vedomím, že jeho služba pre cirkev ostane trvalou stopou. Ďakujeme za všetko brat farár Boris Mišina!



O pár dní – 2. júla pribudnú medzi nás ďalší jubilanti. **Brat Jozef Grexa**, vzácny teológ, duchovný, mimoriadny autor sa dožíva **85 rokov**. Zo srdca mu želáme hojnosť Božej milosti, pevné zdravie, veľa dobrých nápadov pre ďalšie texty a slová povzbudení, ktoré po celý život rozdáva. Ďakujeme vám brat farár za vašu neoceniteľnú službu pre publikáciu Tesnou bránou, ďakujeme vám za vašu múdrosť, láskavosť a pokorného ducha. Ďakujeme vám za vaše modlitby, ktorými nesiete našu cirkev!

Rovnako 2. júla sa dožíva životného jubilea – **80 rokov brat reverend Dušan Tóth**. Hoci centrom jeho služby je Toronto v Kanade, srdce brata Dušana Tótha stále patrí Slovensku. Bol medzi prvými osobnosťami našich krajanov, ktoré po novembri 89 navštívili Slovensko. Zároveň v období nástupu slobody výrazne napomáhal aj rozvoju našej evanjelickej cirkvi. Rodák z Modry – Dušan Tóth sa rád vracia na Slovensko, aby slúžil a pomáhal. A za to mu patrí veľká vďaka. K životnému jubileu mu želáme hojnosť Božej milosti, veľa zdravia a množstvo inšpirácií v službe, ktorú koná v Kanade i na Slovensku.



**Redakcia Reformačných listov**

<http://www.slovenskezahranicie.sk/sk/udalost/654/reverend-dusan-toth-o-trvalych-slovach-z-toronta>

## Najväčší dar pre deti

- **je vzájomná láska rodičov**. Deti sú ako hostia svojich rodičov. Prichádzajú na miesto pre ne prichystané, chvíľu zostanú – 15, 20, 25 rokov – a opäť odchádzajú, aby si vytvorili svoj vlastný priestor. A hoci rodičia hovoria o „svojom synovi“ a o „svojej dcére“, tieto deti nie sú ich vlastníctvom. Z mnohých pohľadov sú deti vlastne cudzincami. Rodičia ich musia poznávať, objaviť ich prednosti a slabosti, doviestť ich k dospelosti a dovoliť im, aby urobili svoje vlastné rozhodnutia.

Najväčší dar, ktorý môžu rodičia svojim deťom dať, je ich vzájomná láska. Práve jej prostredníctvom dokážu vytvoriť priestor bez úzkosti, v ktorom môžu deti vyrastať, povzbudzované rozvíjať vlastnú sebadôveru a hľadať spôsob, ako si slobodne zvolíť svoju vlastnú životnú cestu.

Veľa ľudských vzťahov je ako prepletené prsty oboch rúk. Naša osamotenosť pôsobí, že veľmi lipneme jeden k druhému. Toto vzájomné lipnutie, však spôsobuje veľké utrpenie, pretože od nás neodníma samotu. Čím viac sa snažíme, tým sme zúfalejší. Veľa z týchto vzájomne prepojených vzťahov sa rozpadá, pretože sa stávajú dusivé a vyčerpávajúce. Ľudské vzťahy však majú byť ako dve ruky zopnuté k sebe. Môžu sa od seba oddialiť, ale stále sa ešte dotýkajú končekmi prstov. Môžu medzi sebou vytvoriť priestor, malý stan, domov, bezpečné miesto pre bytie.

Skutočné vzťahy medzi ľuďmi ukazujú k Bohu. Sú ako modlitby. Niekedy sa ruky zopnuté k modlitbe dotýkajú celou plochou, a potom sa dlaňami od seba oddialia. A tak sa neustále oddiaľujú a približujú, ale nikdy nestrácajú spojenie – vzájomný dotyk. A modlia sa k Tomu, ktorý ich dal dokopy.

*(prevzaté z informačného listu Bratislavskej tlačovej misie 7-2013)*



### **Kontakt na tím Reformačných listov:**

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z.  
Partizánska 2  
811 03 Bratislava

### **Redakčná rada:**

šéfredaktorka: Eva Bachletová 0905 813 782  
Monika Cipciarová 0948 254 765  
Martin Kováč 0905 269 078  
Ľubo Bechný 0905 345 764

Vaše podnety a skúsenosti čakáme tiež na adrese: [help@evanjelickajednota.sk](mailto:help@evanjelickajednota.sk). Na emailovej adrese [listy@evanjelickajednota.sk](mailto:listy@evanjelickajednota.sk) sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom.

Viac nezahmlených a pravdivých informácií si môžete prečítať na internetovej stránke [www.help-ecav.sk](http://www.help-ecav.sk)

**„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“**  
**14/Reformačné listy č. 21; 1. júl 2018**